

Siirtolaisuus ja didgeridoo

Suomen Siirtolaisuusmuseo järjesti Australiaa, sen kulttuuria ja suomalaissiirtolaisuutta käsittelevän tapahtuman 15.8.

Tilaisuuden alussa esitin katsauksen suomalaisten Australian siirtolaisuuteen. Kerroin ensimmäisistä siellä käyneistä Herman Spöringistä alkaen ja sinne 1800-luvulla rantautuneista merimiehistä ja kullankaivajista viime vuosisadan sokerinhakkaajiin ja kaivostyöläisiin. Monet suomalaiset harjoittavat siellä myös yritystoimintaa. 1960-luvulla suomalaisia meni Australiaan huomattavia määriä. Vuoden 1971 tilaston mukaan heitä oli runsaat 10 000. Nykyisin Australiassa on n. 30 000 henkilöä, joilla on ainakin osittain suomalaiset juuret.

Haastattelin tilaisuudessa Australiassa asunutta ja takaisin Suomeen palannutta seinäjokelaista Vieno Ollinkoskea, joka kertoi oman tarinansa. Hänen miehensä alkoi puhua Australiaan lähdistä pian heidän avioiduttuaan. Kahden lapsen synnyttyä matkaan lähdettiinkin vuonna 1959. Nuori perhe joutui aluksi asumaan toisella vaatimattomissa oloissa parakkileirissä ja muuttamaan työn perässä paikakunnalta toiselle. Lopulta saatiin oma farmi, joka takasi toimeentulon. Australiassa vietetyt vuodet olivat osin raskaitakin mutta mielenkiintoisia. Suomeen vuonna 1974 palannut rouva muistelee niitä innolla. Kulttuurieroja siellä tuli vastaan, vaikka varsinkin alkuvuosina elettiin enimmäkseen toisten suomalaisten ympäröimänä. Australiaan vetävät edelleen sukulaiset, myös omat lapset ja lastenlapset elävät siellä.

Queenslandissa Burleigh Headsissa asuva Ollinkosken tytär Sinikka Stephens oli mukana tapahtumassamme kertomassa omasta näkökulmastaan millaista

Vieno Ollinkoskelle Australia on yhä läheinen. Kuva: Tellervo Lahti.

on olla suomalaisena Australiassa tänään. Hän on avioitunut australialaisen kanssa, joten sopeutuminen on sitä myöden helpottunut. Suomalaisten työntekijöiden hyvästä maineesta kertoo mm. se, että Sinikan australialaismies on saanut työmaallaan parempia töitä sillä perusteella, kun hänen rouvansa on suomalainen.

Tilaisuudessa oli keskustelemassa myös muita Australiassa asuneita ja siellä matkustaneita. Vilho Kuusela kertoi kotikylästään Kauhajoen Kokonkylästä lähteneen 18 henkilöä Australiaan vuosina 1937-39 Einari Savimäen värväiminä. Hänen sukulaisensa sekä isän että äidin puolelta innostuivat muuttamaan sinne. Kuusela on matkailut kaukomaassa kymmeniä kertoja ja seurannut sen kehitystä. Rankkaa on työnteko siellä ollut, mutta olisiko kotona ollut työtä lainkaan?

Australialaisia kiitettiin erityisesti heidän ystävällisyydestään ja Australiaa hyvistä taloudellisista mahdollisuuksista sekä suotuisasta ilmastosta.

Tapahtuman yhteydessä oli esillä Australiasta saatuja lahjoituksia mm. Mt Isan Suomi-Seuralta toukokuussa tullut laaja kokoelma, osa Wollongongissa asuvan Martti Jukkolan lahjoituksesta, Kultarannikon Suomi-Seuran lahjoittama Tangomarkkinoiden esineistö sekä Eini Kiviojan postikortti- ja matkamuistokokoelma.

Aboriginaalit ja didgeridoo

Tapahtuman toinen osa käsitteli Australian aboriginaaleja. FM Jouko Rätty esitelmöi aboriginaalien kulttuurista. Aboriginaalit ovat joutuneet kokemaan sortoa ja syrjintää valtaa pitävien taholta uudisasutuksen laajentuessa 1700- ja 1800-luvulta alkaen. Vasta viime aikoina heidät on tunnustettu täysivaltaiseksi osaksi yhteiskuntaa.

Esitelmän ja keskustelujen ohessa Jouko Rätty kertoi laatimastaan aboriginaalien kulttuurista kertovasta näyttelystä, joka on ollut esillä Siirtolaisuusmuseossa heinäkuun alusta lähtien.

Näyttelyssä on esillä aboriginaalien tekemiä taideteoksia, maalauksia, keramiikkaa, luonnonmateriaaleista tehtyjä koruja ja mm. punottuja koreja. Bumerangeja on useita, joista yksi on kookas kengurun metsästyksen tarkoitettu. Näytteillä on myös aboriginaalien olojen parantamiseen tähtäävien järjestöjen ja projektien julisteita, joissa lasten kohtalo tulee erityisesti esiin.

Tapahtuman erikoisuus oli aboriginaalien kansallissoittimen, didgeridoon, esittely. Petri Ala-Louesniemi on paikallinen erikoissoittimien ja -musiikin ekspertti. Hän antoi näytteitä useasta eri materiaalista tekemillään didgeridoo-soittimilla ja kertoi soittimen historiasta. Hän on ollut aboriginaalien opissa Keuruulla järjestetyllä musiikkileirillä ja on todella innostunut abosoittimesta, jolla puhaltamisen hän taitaakin erinomaaisesti.

Australia-tapahtuma oli onnistunut Australiansuomalaisten ja siellä sukulaisia omaavien sekä muidenkin maasta kiinnostuneiden kohtaaminen. Tilaisuuden yleisö otti vilkkaasti osaa keskusteluun ja sai runsaasti mielenkiintoista täydennystä tietouteensa Australiasta, siirtolaisuudesta ja aboriginaaleista.

Emigration and didgeridoo

The Finnish Emigrant Museum arranged July 15th an event concerning Australian culture and Finnish emigration to Australia.

The first Finns to migrate to Australia in the 1800s were sailors and gold miners. In the early 1900s most of the Finns there were sugar cane farm workers and miners, but during the years many Finns also ventured into business. In the 1960's the Finnish emigration to Australia peaked. According to the 1971 statistics, the number of Finns in Australia exceeded

10 000. Nowadays some 30 000 Australians have Finnish roots.

Vieno Ollinkoski from Seinäjoki was one of the Finnish emigrants in Australia. She went to Australia with her husband in late 1950s after having two children. The circumstances were not so good, at first they moved from place to place to get work. Finally the family could buy a farm and then another, a better one. The

years in Australia were sometimes hard but also very interesting. She has returned to Finland a couple of decades ago. Her children are living in Australia. Her daughter Sinikka Stephen was also present at the event and told us about living in Australia today as a Finn.

Later during the event Jouko Rätty made a presentation on the theme and the exhibition about the culture of the Aborigines, Fly Boomerang! The exhibition includes art, paintings, ceramics and jewellery made by the Aborigines. The Aborigines have suffered discrimination during the last centuries while the settlers have spread into their lands since the 1700s and 1800s. Not until recent years have they been accepted as members of the society.

Petri Ala-Louesniemi presented Didgeridoo, a wooden flute, the national instrument of the Aborigines. He has even made some didgeridoos using different materials with different sounds. He got his first knowledge about the didgeridoos from some Aborigines at a music course in Keuruu in Finland some years ago.

The Australian Event was a pleasant meeting for the people living in the country and those who have relatives there or are otherwise interested in it. The audience got very interesting information about Australia, emigration and the Aborigines.

Tellervo Lahti

Petri Ala-Louesniemi taitaa didgeridoo soittamisen. Kuva: Tellervo Lahti.